

[Musikk]

1000 band i verden gjør ikke annet enn å kopiere The Beatles. Ett av dem er The Norwegian Beatles. Vi fulgte dem fra Bossekop i Finnmark til Cavern Club i Liverpool, der alt startet.

Bjørn Westlie og Per Ståle Bugjerde (foto), Bossekop, Alta, Liverpool

Get back!

Og jeg drømte om Ringo og John og George og Paul. Jeg drømte jeg var en av dem, at jeg var Paul McCartney, at jeg hadde hans runde sørgmodige blikk som alle jenter skreik seg forderv av, jeg drømte jeg var kjævelhendt og spilte bass.

Fra Lars Saabye Christensens «Beatles», 1984

TRE TOMME PEPSI MAX-flasker danser i kjelleren under Rema 1000-butikken i Bossekop i Alta kommune. Her lagres trillevogner, tomgods og mye annet, men tøffe toner får alt til å svinge når The Norwegian Beatles spiller opp.

Om noen dager skal de fem bandmedlemmene med følge til Liverpool og Cavern Club der The Beatles slo gjennom. «Paperback Writer» slår gjennom kjellerveggene med bassgitar og tunge trommer. Akkurat slik må det slå i kjelleren i Liverpool når de skal konkurrere med 68 andre Beatles-band fra 20 land.

– Det er noe helt spesielt å spille på Cavern, sier Håvard Pedersen.

Han er gitarist i bandet og den som driver Rema 1000-butikken der The Norwegian Beatles øver. Musikken fra den gamle havnebyen ved elven Mersey lever godt også i en forblåst bygd i Finnmark.

Musikalsk Mekka. – På meg virker det som at interessen for Beatles både økonomisk og som fenomen aldri har vært større enn nå, sier pressesjef Jamie Bowman i The Beatles Story – Beatles-museet i Liverpool.

– I år vil vi få 250.000 besøkende. Vi har hatt en årlig vekst på mellom 20 og 30 prosent de siste årene, sier Bowman.

Økningen er størst av turister fra Russland og Latin-Amerika. Cavern har vært Beatles-kulturens Mekka i snart 50 år. Her skal The Norwegian Beatles konkurrere om tusenvis av Beatles-tilhengeres gunst og anerkjennelse. De beste av verdens nærmere 1000 Beatles-band er plukket ut til å være med i Beatles Week Festival. Beatles-biografen Hunter Davies slår fast at Beatles blir «større og større jo lengre unna i tid vi kommer fra selve The Beatles». Slik er The Norwegian Beatles en del av en ny bølge – i Tokyo, Moskva, New York og Rio Janeiro. Mange av dem vil ikke bare kopiere Beatles-musikken, men også utseendet deres. Flere er villige til å legge seg under kniven for å få det til.

Ny Beatles-feber. Selskapet bak Cavern Club er i ferd med å etablere klubber i en rekke land etter mønster av Hard Rock Cafe, og har vært med på planleggingen av nyåpnede A Hard Days Night Hotel i Liverpool. Direktør Billy Heckles i Cavern Club har tatt fullt grep om Beatles-industrien i Liverpool og vil gå internasjonalt. Selskapet Apple, som forvalter Beatles' interesser, satser også på en ny, kommersiell bruk av Beatles.

– Det betyr en langt mer aggressiv bruk av musikken deres i tv-annonser, reklamer og i filmer, sier Beatles-forsker Holly Tessler fra USA.

– Apple har gitt tillatelse til en rekke ulike samleobjekter som var helt ukjent tidligere, sier Tessler.

Gråtende gitar. The Norwegian Beatles har spilt i Liverpool før. Men konkurransen skjerpes. De fem godt voksne bandmedlem-

NORSKE BEATLES.

The Norwegian Beatles øver før turen fra Finnmark til Cavern Club i Liverpool. De fem i bandet er fra venstre Vegar Fagerhaug Johansen på keyboards, Håvard Pedersen på gitar, Bjørn Conrad Berg som synger og spiller gitar, Kai Skimelid på trommer og Kjetil Linnæs som synger og spiller bass.

mene må øve på de klassiske sangene. De sitter, men er det godt nok?

– Nå skal dere få høre den beste gitarsoloen nord for Sinsenkrysset, roper Bjørn Conrad Berg, som synger og spiller gitar. Til daglig er han postmester i Alta, men her i dypet av Rema 1000 er portotakster uviktig.

Kjøpmann Håvard Pedersen, som driver butikken i etasjen over, har spent på seg en av sine originale 1960-tallsgitarer. Han skal kopiere en av pophistoriens mest berømte gitarsoloer. Han lader sin gule Epiphone-gitar med yndlingsmelodien «While My Guitar Gently Weeps». Gitarriff treffer opplagrede toaletttruller, Friele-kaffe, Trio-suppeposer og stabler med Jøika-kaker. Bandet som har kalt seg Beatless, har vurdert om de ikke skulle kalle seg SapmiBeatles for å være enda mer eksotiske. Men i Liverpool er ingen i tvil om hvor bandet kommer fra.

Til Cavern. Det trange kjellerrommet med bueganger er som en liten middelalderkirke. Cavern Club kjennes mest ut som en badstu der svette blandes med øldunst og musikk. I Matthew Street utenfor står Beatles-pilegrimer fra hele verden i t-skjorter med Beatles-

NORGES RINGO. Kai Skimelid slår hardere og mer presist trommer enn idolet Ringo Starr.

FAB FOUR. Garasjen i Bossekop er full av historiske relikvier fra musikkens storhetstid da Beatles regjerte på egen hånd.

The Norwegian Beatles

Gitar og sang: Bjørn Conrad Berg
Alder: 42 år
Yrke: Postmester i Alta
Beste Beatles-låt: «Something»
Beatles-favoritt: John Lennon

Keyboards: Vegar Fagerhaug Johansen
Alder: 44 år
Yrke: Ingeniør
Beste Beatles-låt: Hele «Abbey Road»-albumet
Beatles-favoritt: Paul McCartney

Bass og sang: Kjetil Linnes
Alder: 42 år
Yrke: Lydtekniker, driver Alta lydstudio

Beste Beatles-låt: «Across The Universe»
Beatles-favoritt: Paul McCartney

Gitar: Håvard Pedersen
Alder: 38 år
Yrke: Kjøpmann, driver Rema 1000-butikken i Bossekop.
Beste Beatles-låt: «While My Guitar Gently Weeps»
Beatles-favoritt: George Harrison

Trommer: Kai Skimelid
Alder: 42 år
Yrke: Dervakt og vaktmester
Beste Beatles-låt: «Paperback Writer»
Beatles-favoritt: Ringo Starr

Det er noe med arrangementene som gjør The Beatles' musikk utrolig interessant å spille
Kjetil Linnes, bassist

[Get Back!]

☉ motiver. Det er ikke plass til alle i det «aller helligste».

«One, Two, Three». Så endelig er The Norwegian Beatles i gang ved reises mål i svarte boots, hvite skjorter og slips. «Lady Madonna» slår an en tøff tone, så kommer «Drive My Car» etterfulgt av «Glass Onion». Det er tunge versjoner med trykk og kraft. Alle synger med. Det låter bedre her enn i kjelleren i Bossekop.

Store Håvard ruver på scenen, og når han vugger hodet frem og tilbake under soloen i «While My Guitar Gently Weeps», stanger han nesten opp i lyskasterne over scenen. De holder på i 40 minutter før det er over med dobbelt-sangen «Golden Slumbers/Carry That Weight». Den slutter sørgmodig med Paul McCartneys ord om hvor tungt det er at Beatles går mot sin slutt. For norske Beatles er det ikke over.

Enkelt og avansert. – Det skal lyde beatlesk. Du vet, det skjer så mye i denne musikken – det er noe med arrangementene som gjør The Beatles' musikk utrolig interessant å spille, forteller bassist Kjetil Linnes.

Han driver et lydstudio og har lært seg å

DRØMMENES

KJELLER. Det er mer stas å spille i Cavern Club enn i Rema 1000-kjelleren i Bossekop, selv om dagens Cavern Club egentlig ikke er den originale der Beatles slo igjennom i 1961. Bjørn Conrad Berg på gitar og Kjetil Linnes på sin røde bass er langt inn i «Drive My Car».

JAKARTA-BEATLES.

G-Pluck Beatles fra Indonesia har mange fans. Tre japanske tilhengere oppnådde sin største lykke da de ble fotografert med bandet utenfor Cavern Club.

spille bass med «kjeiva», slik Paul McCartney gjør det. Kai Skimelid, som er dørvakt til vanlig, slår hardere og mer kontant på trommene enn forbildet Ringo Starr. Vegar Fagerhaug Johansen er ingeniør og får keyboardet til å lyde som et hornorkester under «Penny Lane».

– Det gir et ekstra kick å spille akkurat her, sier Vegar, som må sitte litt inneklemt på scenen med sitt tangenter.

– Oh, they were great. I loved them, forklarer Kathleen Fischer fra Florida, USA. Det er fjerde gang hun og mannen Rick er på Beatles Week i Liverpool.

Band etter band. Antallet Beatles-band, eller Beatles Tribute Bands, vokser hurtig. For noen år siden var det rundt 600 av dem, nå er det rundt 1000 spredd over hele kloden. Bare i Liverpool skal det være 250. I Latin-Amerika er det 400 – Argentina alene har 200. I Russland, i Japan og ikke minst i USA kryr det av Beatles-band. I Norge er det registrert syv – det kan være flere. 99 prosent av bandene består av menn – fra tidlig i 20-årene til sent i 60-årene. Noen få band har kvinnelige vokalist, ellers er dette en ren gutteting.

FAB FOUR. Fire unge gutter fra Liverpool skapte musikkhistorie den gang byen var nedslitt. Nå hjelper de med sin musikk og magi byen på fote. De drar hundretusener av turister til byen på sitt navn og rykte og skaper nye arbeidsplasser og liv

– Dette har jo eksplodert, sier Tor Olsen, som leder bandet Det Betales fra Drammen. Han er en Beatles-band-veteran.

– Før ble det sett litt ned på – det å være et kopiband, var ikke bra. I dag er dette helt annerledes. Nåværet har hevet seg kraftig de siste årene, og etterspørselen er mye større, sier Olsen, som sammen med Det Betales har spilt mange ganger i Liverpool.

ALL YOU NEED. I kirken i Penny Lane sang Paul McCartney i guttekor og broren hans giftet seg der. I dag bruker presten Derek Atherton Beatles sine prekener.

Allmenn appell. Den svenske Beatles-forskeren og sosialantropologen Leif Kaijser mener Beatles-bandene er noe mer enn menn med ungdomsnostalgi.

– Beatles har fått en allmenn, kulturklassisk status som gjør gruppen til noe mer enn nostalgi. Bandet representerer et romantisk ideal som går ut over seg selv. Mange kan identifisere seg med dem, sier Kaijser, som understreker at de ikke hadde fått denne posisjonen om ikke musikken deres også var bra.

– Beatles' musikk handler om kjærlighet, fred og vennskap. Det er det verden trenger nå. Musikken deres er universell og samler folk, selv om de har ulik tro og bakgrunn, forklarer Awan Garnida, som spiller bass i et indonesisk Beatles-band.

– For oss endret Beatles verden. De revolusjonerte kulturen. Jeg elsker tango, men Beatles er noe annet. Beatles har gitt oss et felles språk, sier Juani Pitano, som spiller gitar og synger i argentinske Merseybeat.

Ingen Beatles-fri sone. På hjørnet av Penny Lane ligger lille St. Barnabas Church. Der treffer vi presten Derek Atherton, som har en fortid som trommeslager.

– Da jeg spilte trommer i The Shondells, opptrådte vi nesten samtidig med The Beatles i Cavern. Kunstnernavnet mitt var Derek Peters istedenfor Derek Atherton, sier han mens han viser oss kirkens lille Beatles-utstilling. Mellom tente lys og bønner titter tegninger og bilder av bandmedlemmene – og Jesus – frem mellom gamle lp-plater. Menigheten skal arrangere sin egen «Beatles Sing Song followed by Quiz».

– Dere må komme til gudstjenesten senere i dag. Den skal ha et Beatles-tema.

– Beatles er vel ikke kristent forbilde?

– Prekenen tar utgangspunkt i «All You Need is Love» – det er da en virkelig god kristen tekst, sier Derek Atherton.

Men for bandet fra Bossekop handler ikke Beatles om religion eller penger. The Norwegian Beatles skal tilbake til Cavern Club. Håvards gitar slutter ikke å gråte. bjorn.westlie@dn.no